

29. *Погрібний М.* Словник наголосів української літературної мови. — К., 1964.
30. *Радивиловський А.* Огородок. — К., 1676 (стародрук).
31. *Рильський М.* Твори: У 10 тт. — К., 1960 — 1961.
32. *Скляренко В. Г.* З історії акцентуації дієприслівників української мови // Мовознавство. — 1991. — № 5. — С. 14 — 19.
33. *Скляренко В. Г.* Праслов'янська акцентологія. — К., 1998. — 342 с.
34. *Сосюра В.* Твори: У 10 тт. — К., 1970.
35. *Тичина П.* Твори: У 6 тт. — К., 1961 — 1962.
36. Українська літературна вимова і наголос: Словник-довідник — К., 1973.
37. Український орфографічний словник. — К., 2002. — 1016 с.
38. *Філялет Х.* Апокрисис. — Острог, 1598 (стародрук). При документуванні матеріалу з цієї пам'ятки перша цифра вказує на зошит, друга — на аркуш у цьому зошиті.
39. *Франко І.* Твори: У 20 тт. — К., 1950 — 1956.
40. *Шевченко Т.* Повне зібрання творів: У 6 тт. — К., 1963 — 1964.
41. *Ogonowski E.* Studien auf dem Gebiete der ruthenischen Sprache. — Lemberg, 1880. — 244 s.
42. *Smal-Stockyi S., Gartner T.* Grammatik der ruthenischen (ukrainischen) Sprache. — Wien, 1913.

Kateryna Tishechkina

THE ACCENT OF PARTICIPLES FORMED FROM -АТИ, -Е/-Є VERBS

Stress of participles in Ukrainian literary heritage of XVI — XVIII centuries, which are compared with stresses in contemporary modern literary language are investigated in the article.

The cases of divergence in stresses of participles are analyzed in details investigating evidences of the ancient Ukrainian literary heritage, dialectological works and Ukrainian dictionaries.

Keywords: stress, participle, accent paradigm.

Мовна мозаїка

Про що річ, якщо вжито СИРІЧ ?

У газетній періодиці натрапляємо на незвичне, маловідоме для багатьох читачів слово **сиріч**. Із контексту зрозуміло, що його вживають зі значенням пояснювальних (ототожнювальних) сполучників **тобто, або** та ін., пор.: *На ганку гурт журналістів, яких запросив на день відкритих дверей, сиріч на екскурсію, секретаріат Президента* ("Україна молода, 13 червня 2007); *А потім, куди ж їх "тикати" ті натовські бази — усі найкращі місця вже зайняті військовими базами Росії, сиріч Чорноморським флотом* (Україна молода, 14 лютого 2008).

Що це за сполучник і коли його доречно вживати? З історичних джерел дізнаємося, що **сиріч** — сполучник церковнослов'янського походження, утворений із **сн рѣчь**, тобто "це слово". У тлумачному Словнику української мови його подано як пояснювальний, застарілий, із стилістичною позначкою іронічний (див. Т. IX, с. 199). Очевидно, саме тому його почали вживати в іронічних контекстах замість нейтральних пояснювальних сполучників **тобто, або** та ін.

Отже, пояснювальний (ототожнювальний) сполучник **сиріч** в українській мові доречно використовувати лише тоді, коли поясненню потрібно надати іронічного забарвлення.

Катерина Городенська